

GYULAFEHÉRVÁRI HIRLAP

Előfizetési árak:

Egész évre 8 K., félévre 4 K., negyedévre 2 K. Egyes szám ára 20 fill.

Megjelenik minden héten egyszer: Csütörtökön.

Felelős szerkesztő és laptulajdonos: **ÁVÉD JÁKÓ**

Munkatársak :

Dr. Mayer Ödön, Balla István és Falu Kornél.

Kiadó: PAPP GYÖRGY

Szerkesztőség Apaffy utca 186. sz.

Kiadóhivatal : Papp György könyvnyomtató intézetében.

Hirdetések díjszabás szerinti árban közöltetnek.

A vakokról.

Hazánk tizenhatezernél jóval több világtalanja tétlen tespedésben él a társadalom terhére, megmenteni őket önmaguknak mindeztideig csak elenyésző csekély mértékben lehetett. Az Alföldön, viszonyítva Magyarország egyéb részeihez, aránytalanul nagy számban vannak a vakok. A trachoma és az ujszülöttek ragályos szembetegsége (blennorrhoea neonatorum) óriási módon sújtja ép azon néposztályt, mely tudatlansága folytán a szembajjokkal szemben vagy közönnnyel viselkedik, vagy egyáltalán mitsem követhet el. A mindinkább terjedő baj enyhítésére a legutóbbi időben Szegeden vakok intézete létesült, hogy a szerencsétlenek kezéből kivegye a koldusbotot, kimentse a romlasztó tespedésből a bennük szunnyadó képességeket öntudatra ébresztve kenyérkeresetre tanítsa őket.

A vakok szegedi intézete kitűzött humanisztikus célját megvalósítani azonban nem képes, szűk anyagi erejéhez viszonyítva csak igen korlátolt számban veheti fel a vakokat. Néhány lelkes emberbarát buzgólkodása folytán 34 világtalant részesít a kiképzés áldásaiban, míg a többi 4000 sorssújtott vak csüggedéssel, reménnyel várja ma is felvételét. Országosan folyik érdekében a gyűjtés, de nem azzal az eredménnyel, amint ezen pártfogásra méltó ügy valójában megkívánná. A részvétlenségnek, mely a vakok szomorú helyzetének hathatós felkarolását annyira megnehezíti, egyik főoka az, hogy a nagyközönség nem ismeri azokat az eredményeket, melyeket a vakok intézeteiben elérnek.

Mint minden emberi lényben, a vakban is produktív erő van, elég gyakran tehetség is rejlik. Elvész azonban ezen erő és kihasználatlan marad a képesség, ha akarát és öntevékenységet fel nem ébresztetik benne, állapotát még inkább súlyosbítja azután, hogy elhagyatva mindenkitől a folytonos tétlenségben éreznie kell még azt a különbséget, mely közte és látó embertársai között létezik. Pedig szakszerű módszerek és alkalmas esz-

közök segítségével ki lehet képezni a vakot mindarra, mit a látók az iskolában elsajátítanak. A hallás után megtanulható elméleti tárgyakon kívül, megtanulhatnak olvasni, írni a számukra feltalált és igen alkalmasnak bizonyult írás-olvasási rendszerben, számolni megfelelő gépeken, rajzolni rajzpárnákon. Megszerzik a földrajzi ismereteket dombor-térképeken, a természetrajz- és természettani ismeretek birtokába juthatnak tapintó érzé-
kük útján, egyszerűen beférkőzhetnek minden ismeret-
körbe. A külföldiség csupán abban áll, hogy a vak az
épen megmaradt és fokozottan kiművelt érzékszerveivel
észreveszi azt, amit a látó szemeivel.

Az elemi tárgyak elvégzése után, midőn úgy szellemileg, mint testileg egy meghatározott fokig neveltettek, valamint a kézügyességben (agyagmintázás, faszlőjd, papírmunka, gyékényfonás stb. által) tapintószerveik a legfinomabban kifejlesztettek, ipari tanműhelyekben tovább képeztetnek. Tehát későbbi önfentartásukról is gondoskodás történik, hogy a maguk és esetleg családjuk számára megkereshessék a mindennapi kenyeret. Az ipari tárgyak közül megtanulhatják a kosár- és székfonást, kefe- és harisnyakötést, kötélverést, lábtörlőkészítést, zenei képzettségüknél fogva a zongorahangolást. Bármelyiket pedig elsajátíthatják oly alapossággal, hogy a látó emberek készítményeivel versenyezhetnek, és mint önálló iparosok derekasan megtudják állni a helyüket. Igen alkalmasaknak bizonyultak a vakok az íródi és leendő végzésére is. Az írógép kezelését könnyen elsajátíthatják, leveleket, átiratokat megszerkeszteni és leírni egymaguk képesek. Nagyobb kereskedelmi és iparvállalatoknál, hol állandó telefonkezelő szükséges, a vak szintén előnyösen alkalmazható.

A foglalkozási ágak ily szép számban állnak nyitva a vak előtt, miért ne hidalnók át eme sorssújtott szerencsétleneknek is azon utat, mely a boldogulás felé vezet. Nemzetgazdasági érdek kívánja, hogy kiképzésben részesüljenek, hogy hazánk hasznos tagjaivá váljanak, önfentartásukat nem koldusfillérekből, hanem saját ke-

zük munkájával megkereshessék. Ne legyünk szálnalmas sorsuk irányában közönnel, mentsük ki őket a romlasztó tespedésből, nyújtunk nekik segítő jobbot az életre és helyezzük őket vissza emberi mivoltukra.

Eck Péter.

Román népgyűlés Tövisen.

E hó 12-én az erdélyrészi románok vezérférfiaknak közreműködésével mintegy 3000 ember előtt igen sikerült, szép és példás rendben lefolyt gyűlést tartottak.

Előre is csak annyit jegyezhetek meg, hogy a gyűlés méltósága, ünnepiessége példányképül szolgálhatna sok más helyen, ahol kevés kivétellel sohse történhetik népgyűlés anélkül, hogy a közrend meg ne zavartatnék s a hol egy pár jól helybenhagyott egyén nyögése szokta a berekesztő Jeremiádokat szolgáltatni.

Az elmúlt napokban megjelent napilapok a „Hazánk” cz. lapból rémesebbnél-rémesebb víziókat vettek át s annyira felfújták a román készülődéseket, hogy még a fegyvereket is vagon számra szállítottak Bécsből.

Ezen hírek a mily alkalmasok voltak arra, hogy félelmet támasszanak, különösen az elszórtan lakó magyar családok között, épen oly boszontak és rosszhiszeműek is, úgy hogy terjesztőik kétségtelen megérdemelnék a törvény legszigorubb és példásabb alkalmazását.

Istenem! hová süllyedt le némely embernek rossz lelkiismerete folytán a bátorsága, még olyannak is, a ki máskor gavallér, vitéz és köznapi szereplő. Sajnálni lehetett a megrettentett női nemet, amely már vérfürdőben látta Nagyenyed városát és a vidéki magyarságot. Napról-napról egymásután érkeztek az illetékes hatósághoz kérdezősködések, de a megnyugtató válasz se volt képes a fölizgatott kedélyeket lecsillapítani.

És ime nézzék ujságytartó urak, nézzék a félénkek és kicsinyhitűek! Meg van a fényes czáfolat a népgyűlés lefolyásában, az ott szerepelt szónokok lojális beszédeiben. Egyik jobban és erősebb érvekkel hangoztatta a

T Á R C Z A.

Adatok Gyulafehérvár multjából.

(Folytatás és vége.)

A nő még nem foglalta el az öt megillető állást a társadalomban. Leánya férjének, nem szolgálója, de nem is úrtársa. Balja mellett ül szekerén s idegen házba menve be, utánna ment, nem előtte. Olvasni tudott, de nem írni is, s udvara, konyhája, csuprokkal és serpenyőkkel megrakott gazdag kamrája volt az a világ, melyben sürgött, forgott.“ (Kazinczy F.) Eszmék, elvi küzdelmek ismeretlenek voltak ebben a körben s a következmény a közelet egyhangúsága, meddősége, tespedés volt. A közoktatás sem fejlesztette sem a magasabb műveltséget, sem a nemzeti szellemet. Az emberek ambíciója oly szűk térre szorítkozott, mint a kör, mely életök színhelye volt s ez az ambíció oly kicsiny volt, mint az emberek magok.

Polgáraink között nagyon sok az idegen. Az iparos osztály nem szenteli magát kizárólag az iparnak. Az osztrák termelők elárasztják az országot czikeikkel s az itten termelők nem képesek velük versenyezni. A vagyonosodás csökken, az ipar fejlődése megakad s csak a helyi szükségleteknek dolgoznak, legfeljebb a közelebb fekvő városokat vagy falvakat látogatják.

A városi élet összezsugorodik és nem hat kifelé. A városi polgárság elsatnyul. Politikai műveltség híján ép úgy elmerül a helyi és osztályérdekbe, mint a nemesség. Talán szeretnének a nemesség befolyása alól

szabadulni, de ez csak hangulat náluk. Az iparterén is elmaradnak. A czehekbe összeállított iparosok nem haladnak, hanem a verseny kizárásával, a monopólium biztosításával a jogaikra ép oly féltékenyek és ép oly ellenségei minden újításnak, mint a nemesség a saját körében. Halomra állanak az akták a városi levéltárban, a melyekben folytonosan panaszkodnak a czehek vagy egymás ellen, úgy a kontár mesteremberek ellen.

A régi virágzó iparnak és kereskedésnek csak maradványai vannak meg. Az 1723-ik országgyűlés végzése szerint minden külföldről jött iparos 15 esztendőre adómentességet kap. A pékek, lakatosok, puskaművesek ekkor telepszének meg újból nagyobb számban városunkban is. Mindamellett 1777-ben 30,921 iparos van az egész országban. A tisztviselők nézete az volt, hogy a kereskedés és közgazdaság ügyeit buzgalommal előmozdítani hatáskörükbe nem tartozik, s eleget tesznek a kötelességüknek, ha a felsőbb rendeleteket kihirdetik. Az iparosok céhekbe állottak össze s különösen Mária Terézia alatt feltűnően sok céh alakul, azomban minduntalan tapasztalható a céhrendszerrel járó sok visszaélés.

Itt Fehérvárt a következő céhekről van tudomásom. Mészáros, timár, fazakas, hentes, pék, asztalos, lakatos, szőcs, halász, borbély, csizmadia céh. Timármestert 46-ot jegyeztem föl. Köztük: Balázs, Vaay, Szász, Kolyki, Havatai, Ferenczi, Dombai, Berde, Finta, Koleszár, Petri, Ponor, Diószegi, Blaho, Bernád, Pénteki stb. nevűeket. Fazakas mestert vagy 56-ot említhetek meg. Köztük: Nagy, Fazakas, Bereczki, Kulcsár, Hegedüs, Gyöngyösi, Szilágyi, Kapronczai, Szappanos, Fogarasi, Török, Miskolezi, Kovács, Ónodi, Fodor, Borosmegyei,

Boldi, Bányai, Király, Losadi, Szebeni, Gyulai, Kőrösi, Gyarmati, Kolozsvári, Máday, Léway, Rettégi, Kadár stb. nevűeket. Az ifjakat nem is említem, csak egy adatot elevenítek fel róluk. 1697-ben „Husvétii ünnepekben maguk indulattýából céhbeli ifjak kakas lövésre adták magukat.“ 3 frtot fizettek emiatt büntetést. Érdekes ez is. „Végeztük egész céhül, hogy amikor az inas beáll, beszegődik, az próba két hetek után tartozzék 6 tál étkekkel, egy pecsenyével, egy forinttal, azonkívül bort az mennyit megihatnak az mesterek, az gazdjával az inas ezeket ketten fizessék le, a bor pedig olyan legyen az mineműt a mesterek fognak szeretni, megkostolván az borokat. A gazda pedig az inasnak tartozik adni esztendejét eltöltvén jámborul, egy aba dolmánt, egy aba mentét, egy aba nadrágot, két inget, két lábravalót, sarút az mennyit elviselhet. Esztendejét eltöltvén társphárral tartozik az inas, nyolcz tál étkekkel s bort az mennyit az mesterek megihatnak. Az inas pedig, míg az mester-ségen lakik szót ki ne vigyen, vagy lopásban, akármi kicsiben is találattik az céhben megesapatik.

Ezek pedig négy asztalra legyenek. Két kalácsot, egy-egy singes perecet, diót mogyorót, egyéb gyümölcsöt.”

A bemutatott remekben mindig hibát kaptak. Ha új remek készítésére nem kötelezték, akkor bírságot róttak a mesterre, pedig csak ennek az elfogadása után lett a céh tagjává s kiváltságainak részesévé. A legsúlyosabb büntetés a mester asztaladás volt. Lássuk csak miért? „Az étkeknek nemei, mennyi számú és mint készítettessenek el az mesterasztal megadása alkalmával: 1. Tormával csikot vagy halat. 2. Orájával konceccal káposztát. 3. Tyukot tiszta borssal. 4. Olajos lével csikot.

Sirolin

Emeli az étvágyat és a testsúlyt, megszünteti a köhögést, váladékot, éjjeli izzadást.

Tüdőbetegségek, neurózis, számköhyöges, skrofulozis, influenza

ellen számtalan tanár és orvos által naponta ajánlva.

Minthogy értéktelen utánzatokat is kínálnak, kérjen mindenkor „Roche” eredeti csomagolást.

F. Hoffmann-La Roche & Co. Basel (Sv.)

„Roche“

Kapható orvosi receptre a gyógyszertárakban. — Ára üvegenként 4.— korona.

F. Hoffmann-La Roche & Co. Basel (Svíc).

testvéries együttélést, a békességet, mint a másik s ez viszont így ment egymást felülmulva a legkorrektebb és a nép előtt is csak jó benyomást keltő, buzdító beszédekben.

Beszédjükből a meghatottság és a békesség hő óhajta, a testvériség létesülése volt érezhető.

Dr. Pop Cs. István, Világos városának képviselője határozott és nyílt, őszinte szavakkal a kézben felmutatott magyar lapokra utalva, visszautasította a románságra ráfogott vérszomjat és azt, hogy valamelyes ellenséges készülődést terveztek volna, kijelentvén azt is, hogy a idők elmúltak, a mikor a nyers erőre támaszkodott a győzni akaró fél, de most a békesség modern fegyvereivel óhajtanak küzdeni, nem háborgatnak senkit jogában, de viszont ők is elismertetni kívánják jogaikat.

A példásan lefolyt gyűlést közebed követte, melyen az őszinte és barátságos, testvéries érzés uralkodott.

A járási főszolgabíró a minden tekintetben mintaszerűen rendezett gyűlés fölött örömet fejezte ki, mert a legkisebb beavatkozásra sem volt szükség, eltette a gyűlés szónokait, mire Dr. Pop. Cs. István hazafias viszontköszönettel felelt.

A szónokok: Dr. Maniu Gyula ügyvéd Balázsfalváról, Dr. Pop Cs. István országgyűlési képviselő, Dr. Comsa Miklós országgyűlési képviselő, Dr. Vajda (Vajvod) Sándor nagybirtokos, az előző választásnál Magyarigen egyik képviselőjelöltje, Dr. Vlád Aurél országgyűlési képviselő, Blezsán Artimon obrázsa és Ileszku Eremiás diódi lelkészek. Engedjék még, hogy e helyen röviden jellemezzem sikerüknek titkát. Dr. Maniu Gyula az az agilis ügyvéd, aki fiatalos hévvel, tömört mondatokban, a szónoklati formák igen találó alkalmazásával és elegánciával (mindenik ilyen volt különben); Dr. Pop igazi néphangon, a közönséges embernek szíve-eszevilágába fészkelte magát s ritka az a szónok, aki a nép hangulatát a maga részére így kitudja használni és viszont a népnél érvényre emelni; Dr. Vajda megjelenése a gyengébb nem előtt is már a siker egy részét biztosítja; Dr. Comsa lelke egész melegével megy a siker özőnébe, bírál találóan, indokol egyszerűen, de meggyőzően, maga tudatában, bárki elmondhatná beszédét; Dr. Vlád, a kis doktor, a sikről pattant, kifejezéseiben technikászerűleg szabatos és élesen, de találóan bíráló anélkül, hogy sértene. A két pap, Blezsán és Ileszku sem maradt hátra a hatásban; az az egy pár szó, melyet hangoztattak, papi emberekhez méltó volt: hirdetvén a békességet és a jó keresztényhez illő magatartást, aki anélkül, hogy másnak ártana: törekedik cselekedni elérni s honfitársaival békében megférni.

A frenetikus taps és éljenek között a nép fogadta, hogy békés szándékkal és testvériesen kíván élni.

Éljenek a népnek ily vezetői! — óhajljuk minden megkülönböztetés nélkül.

Legyen meg a béke, az egyetértés, valósuljon meg a testvériség; így egymást megértve létesül a bizalom, mely nem enged helyet a kétségbeesésnek, a túlfeszített fantáziának.

halat. 5. Tyukot édes lével. 6. Tyukot töltve. 7. Törött lével ludat. 8. Tyukot egressel. 9. Fekete lével malacot. 10. Apróhalat eczetben. 11. Gyümölcsös lével ludat. 12. Malacot sütvé. „Ugy hiszem, hogy ez a menü mindent megmagyaráz. Gratulálhatunk az étvágyuknak s részvétünket fejezhetjük ki a szegény delikvensnek.

A lakatos cég, melyhez 1804-től kezdve az asztalosok és puskművesek is tartoztak, szintén szép számmal volt képviselve. Mayer, Kontiszer, Balog, Janmer, Klein, Kümar, Kristóf, Zohner, Dézsi, Fogarasi, Török, Fejér, Klám, Mazur, Krummer, Dobók, Hajnovics, Müller, Stanhajzer, Degro, Schmit, Jakobi, Krupauer, Várad, Bodó neveket közölhetem. Az idegenek Karinthiából, Alsó-Jaxoniából, Bajorországból stb. jöttek ide. Ezek hozták azt a határozatot, hogy ha valamely céhbéli ifjú „Plomontogot“ (blau Montag) csinál, a mestere 1/5 forintot a béréből lehúzhat. Volt krajcáros egyletük is.

Az erdélyi szőcs céhek unióban éltek 20 nagyobb városban, Fehérvárt is, 900 műhellyel. Union kívül álló céhek is vannak szintén 900 műhellyel. Azonkívül nagyon sok zsidó és örmény foglalkozott a bőrök szedésével és kikészítésével. Ezekre aztán állandóan panaszkodtak is. Egy pár szőcsnek a nevét is közölhetem. Olajos, Csomortányi, Medve, Bajkó Szőcs, Bertho, Tódor, Volner, Hofmann, Galamb, Egri, Mégai, Sterkenreich, stb. stb.

Hajdanában lehettek még takácsok, posztókészítők, kalaposok, salavári kötők, gombkötők, paszománszövők, kézművesek, kécsinálók, csiszárok, üstgyártók, veres és fejer timár, keztyűcsinálók és Typographusok stb.

A céhek a mesterek felvételét megnehezítik, hogy a versenyt kizárják s a nyereség menél kevesebb iparos között oszolja meg.

Az árakat magasra csigázták s azokra, kikölcsö-

UJDONSÁGOK.

Gyulafehérvár, 1905. december 14.

Virághullás.

Egy szép virággal ismét kevesebb! Lehullott az élet fájáról ifjan, megölte az a láthatatlan rém, mely ujabban erősen pusztít az emberiség között s minek hivatalos neve: tüdőgümő.

Grund Tinike meghalt! Az alig egy pár hónappal még kedvesen, vigan mulató leánya most örökre néma. Az az édesen mosolygó ajk, most örökre zárva! Rálehelt hideg szelét a kiméletlen halál s elvitte, magához ragadta a jó gyermeket, szerető testvért s még jobban szerető menyasszonyt. Hiszen menyasszonya volt már egy becsületes fiatal embernek s ha nyíltan nem is hirdették, de azért mindenki tudta, hogy a Tinike menyasszony! Karácsonykor akarták megtartani az eljegyzést, de közbeszólt egy erősebb hatalam s utjába állott két szerető szív boldogságának! Milyen önző is a halál! Nem kimél senkit és semmit! Csak pusztít iszonyuan követeli áldozatait. Szegényke, milyen boldogan gondolatott arra a szent karácsonyra, mikor szerető jegyese kezére fogja huzni a jegygyűrűt, hogy várhatta azt a napot, csak már itt lenne egyszer s ime most mindennek vége... vége!

Tinikét mindenki ismerte! Nem mondok nagyot, ha azt állítom, hogy mindenki szerette is! Gondoljunk csak vissza, hányszor szerzett mindnyájunknak kellemes estét szép zongorajátékával! Játéka mindenkit meghódított, mert nagyon jól kezelte a zongorát. S most ezek a kezek is örökre mozdulatlanok! Nem fog nekünk többet semmit sem játszani a kedves Tinike!

Isszonyu még gondolatnak is! Hogy tud a halál két szerető szív boldogságában ilyen isszonyatos pusztító munkát végezni? Romba dönteni egy fiatal embernek egész világát, örökre elválasztani szerető szíveket, mérhetetlen üdv helyett, fájdalmat, szomorúságot osztogatni... kegyetlen végzet!

Mit szólunk a szerető szülőkről? Egyetlen leányukat, kit imádásig szerettek, veszítették el! Ezt a leányt vissza nem adja többé senki sem nekik, minden örömlüket, minden boldogságukat egy rideg koporsóba tették be, magával viszi le a sir mélyébe egy jó apának és szerető anyának minden örömét, minden szép álmát!

Egy szépen indult álomnak vége! Szeretlemtől, boldog jövőről, szép családi körről kezdett álmodni a kedves Tinike! Szép álom volt! Óh, hogy vágyódott a valóság után. Boldog akart lenni, erősen boldog, mert szeretett! S az álomból nem lett való! A való csak a borzasztó jelen, egy kihűlt tetem, mely telve volt a legszébb illúziókkal, a legédesebb álmokkal!

Mikor a természet pusztulni kezd, a fák hullatják leveleiket, a virágok elhervadnak, szomorúság fogja el az ember szívét! Virághulláskor mindig úgy összeszorul az ember szíve, úgy végig sajog az emberen az elmu-

ban árultak, birságot róttak. A céhek visszaélései kényszerítik a közönséget az ellenük való védekezésre s a magisztratus maga szabja meg az árakat. A mészárosok nagyon sokszor alkalmatlankodnak emiatt a magisztratustól. Pl. 1795-beo arra kéri a magisztratust, hogy engedje meg, hogy ők is 6 kr.-ért árulhassák a húsnak fontját 5 helyett. 1740-ben elrendeli a magistratus, hogy boltokban húst ne áruljanak. Sokszor panaszkodtak a Laczi-konyha miatt is. Ez egy nagy fabódében volt és sertés húst meg italt árultak benne. Tolvajoknak és söpredék népnek volt a tanyája. Megszabja a magistratus a kenyér árát is. Egy piaci fehér kenyér 3 font lisztből 6 krajczár,

Az 1872. VIII. t. c. eltörölte a céheket s a mostani ipartestületeket szervezte. Tudja a jó Isten, hogy miért, de az ember meghatottsággal gondol azon időkre, amikor bár mostohák voltak az életviszonyok, boldogabbak voltak az emberek. Egyszerűen, becsületesen, erkölcsösen, vallásosan éltek s társadalmi érintkezésük utolérhetetlenül közvetlen és kedves volt maguk között.

Valamely kornak jellemzése, adatainak a feloldozása mindig nehéz feladat. Érzelmekkel s nézetekkel nem lehet történelmet csinálni. Nem is akartam. Amit mondtam, adatokból mondtam s ez elégséges ahhoz, hogy egy kissé bepillantsunk városunk multjába. Változó nemcsak az emberek, hanem a városok sorsa is s mindnyájan csak játékszerei vagyunk a szerencse változó kényének. Önként Berzsényire kell gondolnunk, ki oly sokat mond e néhány sorban:

„De jaj, csak így jár minden az ég alatt,
Forgó viszontagság járma alatt nyögünk,
Tündér szerencsénk kénye hány-vet,
Játszva emel s mosolyogva ver le.“

lás gondolata! Hogy mindnyájan elköltözzünk egy jobb hazába! Hogy mindnyájan itt kell hagyjuk szeretteinket!

De mégis, mikor még csak tizenhét éves volt látott az ember, még élni szeretne, különös akkor, ha már van, hogy kiért és miért éljen!

Bucsuzunk Tinikétől! A megtörténtén változtatni nem lehet; bele kell mindenkinek törődni az Isten akaratába!

A milyen barátságos szeretetreméltó, Istenfelő volt egész élete a kedves Tinikének, legyen olyan könnyű pihenése is!

Isten vele!

Dr. R. M.

— **Az Immaculata ünnepét** december hó 8-án fényesen ülte meg a gyulafehérvári főgimnázium Mária-kongregációja. Előző nap ünnepi vacsérnye volt. Az ünnep reggelén szentmise közben az egész tanulóifjúságot és számos hívőt az erdélyi püspök megáldoztatta. A székesegyházban Szporni János, főgimn. tanár szent beszédet tartott. Dél előtt 11 órakor a kongregáció a növendékpapok közreműködésével a főgimnázium tornacsarnokában sikerült ünnepélyt rendezett, amelyen nagy közönség jelent meg. A tanulók vegyeskara és a növendékpapok férfikara szép egyházi énekeket adott elő. Beszédet mondott Floznic György VII. o. t. és tartalmas alkalmi felolvasást tartott: Pál Mózes II. é. hittud. hallgató. Soron kívül Szemlér Ferencz székeljudvarhelyi tanár előadta alkalmi költeményét. A püspök úr azután Mária igazi tiszteletére buzdította az ifjakat. Délután ünnepi litánia volt a székesegyházban, égő gyertyás körmenet és felajánló imádság. Az áldás után a Rómába készülő püspök a szőszékről elbucszott az ő szeretett hivatól és lelkükre kötötte, hogy imádkozzanak érte, de imádkozzanak különösen szegény, bajokkal sújtott magyar hazánkért, amelynek üdvéért ő ezt az egész ünnepi tiszteletet és könyörgést a Magyarok Nagyasszonyának följajánlotta.

— **A szegények karácsonya.** A Vöröskereszt egyesület helyi választmánya által a szegények között karácsonykor kiosztatni szokott összeg gyarapítására még a következők adakoztak: a Misselbacher-czég és Óriás Györgyné 4—4 kor., Knapp Edené, Guttner Auguszt és dr. Deutsch Mórné 3—3 kor., Pákoszta Józsefné, Löbl Mór, Grün M. Lipót, özv. Neugebauer Gusztávné, Jaeger Tamás, Rozor Publius, Schuller Lajosné, Brázovay Margit, Kárpiss János, özv. Deutsch Lázárné, Szigethy Istvánné, Tóthi-Szabó Sándorné, Papp Györgyné, Kőrödi Imréné 2—2 kor., Haas Vilmos, Morenó Károlyné, Weidlinger Frigyes, Lobstein Samu, dr. Pop Miklósné, Springer D. Adolfné, Reithoffer Jenőné, Fogarasi Jánosné, Száva Róza, Aaron Anna, Schuhr Károlyné, Schaeser Ferencz, Faul Béláné, özv. Lakner Antalné, Labud Józsefné, Molnár Jánosné, Nagy Kálmánné, Dergán Béláné és Berreck Károlyné 1—1 kor. Eddig összesen befolyt 431 korona. A további adakozásra még mindig kérjük a közönséget a szegények nyomorának enyhítésére.

— **Eljegyzés.** Özv. Lakner Antalné leányát, Mariskát eljegyezte Juhász Mihály tordai kereskedő.

— **A Kath. Kör hangversenye** Városunk nyugodi társadalmi életében a mozgalmasság erősebb hullámain verte föl az az élénk érdeklődés, amelyet minden jó és nemes dolog iránt fogékony közönségünkben a Kath. Kör hangversenye keltett. Kellemes élvezettel kecsegtető gazdag műsora, de meg a nemes cselekedés és előkelő közönséget hozott össze december hó 10-én az Európa szálló dísztermébe, amely szinte zsúfolásig megtelt. Ott volt a központi papság nagy része, a városi értelmiségnek számos kiváló tagja, igen szép hölgyközörség. Valóban megesodálni való volt az is, hogy ebben az áldatlan, szétvonó időben olyan különböző elemekből álló társaságot gyűjtött össze a Kath. Kör, amivel most is kimutatta, hogy társadalmunk érintkezésének helyes irányban működő szerve.

A műsort Bihary Béla főgimn. tornatanár vezette be, aki Tihanyi Antal ügyes zongorakísérete mellett magyar népdalokat énekelt. „Daru madár utnak indul...“, „Meglátte egy legény magát...“, majd újrázóra „Várlak-várlak, karom reszket...“ gyönyörű nótáit a töle már megszokott népdalos fordulatossággal és szívhez szóló érzelmes közvetlenséggel adta, s így remek énekével zajos tetszést aratott. Ezután székesegyházunk talantumos karnagya Resch L. György főgimn. ének és zenetanár Riszner Ödönné pompás zongorakísérete mellett fuvalázott. Előadta F. Büchner „Concert Nocturne“-t és újrázásra részleteket a „Hunyadi László“-ból. Játéka precíz, fuvása biztos volt, a legnehezebb átmenetű futamokat is olyan finom áthajlással fújta, hogy a változatos színű és különböző erejű hangok pontosan egymásból folytak, s így művészi fuvalázásával is meghódította hallgatóit. Most Tihanyi Antal, vill. igazgató ült a zongorához. Nagy várakozással néztek a zongorá-

zása elé, mert hiszen még ez oldalról nem ösmerték. Játéka valóban meglepő volt, s mind nagyobb bámulatba merült a közönség rutinos ügyességén, amely a „Magyar ábránd“-ban megnyilvánult; igazán villamos gyorsasággal rohant végig a keze a billentyűkön és pazar eleganciával adta az ujrázóban a „Magyar népdalegyveleg“-et. Alig csillapodott le a közönség tetszészaja, mikor Riszner Ödön, főgimn. tanár lépett elő és De Amicis E. — Radó A. „Egy bölcső mellett“ cz. hatásos költeményét szavalta el a szülői szív aggódó érzelmeinek az előadásban való legtalálhatóbb kifejezésével, mert a lélektani motivumokat a legőszintébb természetességgel reprodukálta. S most jött csak aztán az érdekes pont: Roska Rozsikának és Pák Mariskának a duetteje, amelyet pazarul kísért a zongorán Riszner Ödönné. Az elsőnek kellemes szoprán hangja a másinak biztos és precíz alt kíséretével igazán művészi és kedves énekke olvadt egybe Megyeri D. „Julia dalá“-ban, amelyet az ujrázásnál meg is kellett toldaniok a „Csak egy igennel mondott többet ajkad . . .“ csinos melódiájával. Szép, elragadó és bátor volt az énekük, és csakugyan megérdemelték azt a sok zajos tapsot, amelyvel őket a közönség ünnepelte. Ezután jött a Pleyel-hegedű kettős, amelyet Riszner Ödönné zongorakísérete mellett sikerült összejátékkal előadtak Pálffy Hubert és Szekál Mihály; játékuik annyira tetszett, hogy megüjrázták, amikor is ügyesen eljátszották Gabrielli nagyszerű Trióját. A műsort a Riszner tanártól remekül előkészített férfikar éneke zárta be Riszner Ödönné színező zongorakíséretével. A kar tagjai: Péter József, Tallos Emil, Roska László, Riszner Ödön, Szekál Mihály, Molnár János és Szekál Ignác „Huber K.: Nemzeti zászló“ és „Bordal“-ában mind páratlanul biztos összhanggal énekeltek és osztatlan tetszést arattak. Legbámulatosabb volt mégis az egész koncertben Riszner Ödönné, aki — mint tudjuk, — igazi zongoraművész és mégis olyan tiszteletreméltóan kedves önfeláldozással nem kevesebb mint négy pontban csak kísérei szerepsziyesen vállalkozott. De ez aztán művészi kíséret is volt!

Végül ide mellékeljük a szíves felülfizetők névsorát: özv. Majláth Györgyné ő exczellenciája 10 K.; Kovács Lajos 5 K.; Baumann Arnold, Fejér Gerő dr., Kárpiss János, Neuvirth József dr., Rass Károly, Tamási Áron és Willersdorfer Ferencz 2—2 K.; Balás Endre dr., Engi Károly, Gróza György, Kóródy Péter dr., Löw Károlyné, Óriás Györgyné, Pál Antal, Sinkovich Lajos 1—1 K.; Blank Béláné 50 f., N. N. 30 f., Müller Lajos 20 fillér. — A szíves felülfizetőknek, valamint a jó cél érdekében rendezett hangverseny összes pártolójának ez uton is hálás köszönetét nyilváníja a Kath. Kör elnöksége. (kj.)

— **Halálozás.** Grund József helybeli ruhakereskedő polgártársunkat súlyos csapás érte, leánya Albertina 18 éves korában f. hó 10-én este meghalt.

— **Kinevezés.** A m. kir. földmívelésügyi miniszter Januskovecz Pál erdőgyakornokot a szászsebesi m. kir. erdőhivatalhoz erdőtisztte nevezte ki.

— **Házasság.** Lukács József helybeli marosportusi állami tanító a napokban vezeti oltárhoz Balló Anna Margitot, Balló Lázár helybeli kir. törvényszéki bíró testvérét.

— **Ev. ref. egyházmegyei közgyűlés.** A gyulafehérvári ev. ref. egyházmegye folyó évi december hó 15-én délelőtt 1/2 10 órakor Gyulafehérvárt tartja Dr. Elekes Viktor, ev. ref. esperes elnökléte alatt rendes egyházmegyei közgyűlését. Tárgyai: 1. Ima. 2. Elnöki megnyitó. 3. Jelentés az egyházmegyei világi és tanító képviselők megválasztásáról. 4. Butyka Dezső M-sárdi tanító beiktatása az egyházmegyébe. 5. A közgyűlés megalakulása. 6. Gróf Teleki Árvéd egyházmegyei gondnok eskü letétele. 7. Esperes jelentése az egyházmegye szellemi és anyagi állapotáról. 8. Főjegyző jelentése az egyházmegyei tanács működéséről. 9. Számvévó jelentése az egyházmegye számadásairól. 10. Tanügyi előadó jelentése. 11. Az egyházmegyei tanács előterjesztése a hosszuaszoói leányegháznak a mikeszászi egyházhoz való csatolása tárgyában. 13. Tanácsbíró, fegyelmbíró és tanügyi előadó választása. 14. Egyéb ügyek és indítványok tárgyalása.

— **A városi pénztári hivatal** lapunk nov. 30-iki számában hozott hasonló kezdésű közleményére helyi lapársunk „Nyílt terében“ ismét válaszolni akar, de fájdalom csak akar, mert egy pár a dologhoz nem tartozó frázisnál egyebet nem tud mondani. Mi, a kiknek eddig sem volt és ezután sem lehet szándékunk a városi pénztári hivatal nyelvtölgéteire hasonlót cselekedni s vele feleselgetni, ismét csak igazunk beigazolására szorítkozunk s ezért a következőket állapítjuk meg: 1. A városi pénztár a maga frázisolásból álló vá-

laszában hamisan idéz a mi sorainkból, mert azt, amit mi így mondtunk: „félíg humoros, félíg komoly közleményünk“, azt ő mintha mi mondtuk volna úgy, így cizálja s veszi idéző jelbe: „áldításai félíg humorosak s félíg komolyak“, azután pedig a két kifejezést ezzel: „tehát fele tréfa s a másik fele valótlán“, teljesen egyértelműnek állítja. Ehhez nem kell kommentár. 2. A városi pénztári hivatal ezen alkalommal már másodszor egyetlen szóval sem mutatja ki azt, hogy nem igaz az, amiről mi előző közleményeinkben szözlöttünk, az t. i., hogy vannak egyes személyi és tárgyi különbségek, miket a városi pénztári hivatal nem tud megkülönböztetni és hogy ezek folytán azután a közönségnek azon részét is szekirozza, a melyik ezt az eljárást nem érdemli meg. És végül 3. a városi pénztári hivatal egyetlen szóval sem felel frázisolása közben arra a kérdésre, hogy melyik tisztí létszámba vannak beosztva a városi végrehajtó és becsüs társai, pedig ezzel is saját igazait védhette volna meg. Mi eddig is, most is szorosán körül irtuk a tételt, a miről irtunk és a miről szó van és semmiféle bölcsességnek nem engedjük meg, hogy egyéb ténre tereljen minket. Piszkolódni a mint kezdetben szándékunk nem volt, úgy ezután sem lesz szándékunk, aki pedig velünk szemben ilyen ténre megy, azt czélzatában nyilvánossá téve a piszkolódásban nem követjük.

— **Az O. M. K. E. választmányi ülése.** Az Országos Magyar Kereskedelmi Egyesülés vasárnap decz. 3-án tartotta meg választmányi ülését Bpsten a kereskedelmi és iparkamara tanácskozási termében, a nagyszámban megjelent választmányi tagok élénk érdeklődése mellett. Az ülésen Sándor Pál elnökölt. A gyűlés helyesléssel fogadta az Egyesülés legközelebbi munkaprogramjára vonatkozó előterjesztéseket, melyek közül kiemeljük a városi köveztvámk ügyét. A titkár jelentette, hogy a legutóbbi választmányi ülés óta, az Egyesülés tagjainak száma 1122 taggal szaporodott. Az Egyesülésnek a menetrendi ügyekre, a tarifális és meneti díjkezdményekre, valamint a gyorsvonatokon létesítendő III. osztályu kocsikra, a vagonhiányra, a vasuti üzletszabályzatra, a bérletjegyrendszer, pósta és távirda reformok s a telefon ügyére vonatkozó működését és eredményeit közönette vette tudomásul a válszrmány. Az Egyesülés ügyésze ismertette továbbá a váltóóvás reformjának kérdésében készített előadói javaslatát, azt ajánlv, hogy a váltóóvást belga mintára a pósta teljesítse. Végül a válszrmány az elnökséget megbizta, hogy a bírói és hatósági kézbesítések egyszerűsítésének kérdését tegye tanulmány tárgyává.

— **A piaci vám bérbeadása.** A városi tanács a piaci A) tariffa szerint rendezett vásárvámkot és a B) tariffa szerint megalkotott szemét és üzérkedési vámkot az 1906—1908. évekre f. hó 11-én délelőtt árverezte el. Biztosul Sárdy Miklós tanácsos s bizalmi férfiakul: Ávéd Jakó és Fröhlich Gyula városi képviselőtestületi tagok szerepeltek. Három zárt ajánlat érkezett be és pedig ifj. Baruch Mórtól, Kelen Henrikától és Kemény Gyulától, nyílt árverésre pedig biztosítékot adott be: Löw Károly, Náthán Dávid és ifj. Baruch Mór. A nyílt árverésen Náthán Dávid legtöbb ajánlata 24150 korona volt s miután a zárt ajánlatok ennél mind kisebbek voltak, az árverés az ő javára leüttetett. Most már csak a város hozzájárulása dönt.

— **A Kath. Legényegyesület II. népszerű előadása** vasárnap decz. 17-én, d. u. 5 órakor lesz az Európa-szálló dísztermében. Az előadás különösen érdekesnek ígérkezik, amennyiben ezúttal Pál Antal főgimnáziumunk derék igazgatója lesz az előadó, kinek rendkívül vonzó és tanulságos előadásait már előnyösen ismeri közönségünk. Ez alkalommal az alkoholizmus kérdését fogja tudós igazgatónk tárgyalni s az előadás könnyebb megértése czéljából vetített képekkel kíséri fejtegetéseit. A programm máskülömben is érdekes gazdag lesz: Bihari Béla tornatanár fog énekelni s Müller Annuska monológot mond.

— **Az O. M. K. E. kerületi titkárainak értekezlete.** Az Országos Magyar Kereskedelmi Egyesülés

a vidéki kereskedelem kívánalmainak közvetlen módon való megismerése és megbeszélése czéljából új intézményt léptetett életbe az által, hogy vidéki kerületeinek titkárait időnként tanácskozássra hívja egybe. Az első ilyen titkári értekezletet, amelyen az ország minden vidékéről egybesereglettek az O. M. K. E. kerületeinek titkárai, szombaton, decz. 2-án este tartották meg Fürst Bertalan alelnök elnökléte alatt s a központi titkárság részvételével. Fürst Bertalan alelnök üdvözölve a megjelenteket kimondja, hogy a titkári értekezleteket az egyesülés ezentul rendszeresíti, miáltal reméli, hogy a központ és a kerületek közti viszony és érintkezés egyre szorosabbá fog fűződni. Beck Géza titkár a kerületek adminisztratív működése tekintetében tett előterjesztéseinek élénk és beható megvitatása után az értekezlet azon módozatokat beszélte meg, amelyek mellett a kerületi titkárok legkönnyebben és leghatékonyabban figyelhetik meg és tájékoztathatják a központot a területükön észlelhető gazdasági mozgalmakról. A kereskedő társadalmi állása fejlesztésének, a kereskedelmi ismeretek terjesztésének, a kereskedelmi szellem erősítésének eszközeit és módjait vitatta meg ezután az értekezlet.

— **Az anyák büszkesége** a szép és egészséges gyermek, hogy az elérhető legyen, ígyék a gyermek a hidegebb évszakokban állandóan Zoltán-féle csukamájolajat. Tápereje nagy, szaga, ize nincs és könnyen emészthető. Üvege 2 kor. a készítő Zoltán B. gyógyszer-tárában Budapesten és kapható a helybeli gyógyszer-tárakban is.

— **Iparhatósági megbizottak választása.** Az iparhatósági megbizottak újból lévén választandók: az 1906. évre 20 iparhatósági megbizott választásának határidejeül f. 1905. év december hó 28. napjának d. e. 8 órája tüzetik ki a tanácsház nagytermében, mely választási eljárás az irt napon d. e. 10 órakor fejeztetik be. A választandó iparhatósági megbizottak működése a jövő 1906. évi január hó 1-től ugyanazon év december hó 31-ig terjed, minélfogva a jelenlegi iparhatósági megbizottak működése a folyó 1905. év december hó 31-én megszűnik.

— **Kérelem.** Gyfvárt a cigány-utczában egy halálos beteg gépmunkás fekszik s mellette az áldott állapotban levő s munkaképtelen beteges neje s 5 kis gyermek, kik közül a legnagyobbik alig 8 éves, — szenved a hidegtől és éhségtől. Felkéretnek ennélfogva a nemesszívú emberbarátok, hogy ezen önhibáján kívül ily nyomorult állapotba jutott szerencsétlen beteg és éhező családján kegyes adományokkal segíteni méltóztassanak. Az adományok a borbély és fodrász üzletekben, valamint Jodl Albert ipartest. szolgánál levő iveken eszközölhetők, esetleg Hannel József ipartestületi titkárhoz küldendők, ki is azokat nyugtázní, illetve a szerencsétlenek nevében megköszönni fogja.

— **A kolozsvári kereskedelmi és iparkamara** az érdekeltek tudomására hozza, hogy Bozsó János, a szegedi ipartestület jegyzője „Utmutató építő-, kőmives, ács és kőfaragó iparosok részére“ cz. a. összegyűjtötte és kiadta az ez ügyben megjelent miniszeri rendeleteket és elvi határozatokat. A jól használható kézi könyv a szerzőnél (Ipartestület Szeged) 60 fillérért megrendelhető.

— **Itt a hideg tél** és vele a hurutokideje, melyeknek különösen azok vannak kitéve, akik a légzőszervek chronikus megbetegedéseiben szenvednek. Akik nincsenek abban a kellemes helyzetben, hogy az enyhe délidéket felkeressék, használjanak „Sirolin-Roche“-t, melynek hosszabb vétele felette ajánlatos, mert kevesbiti a köpetet, száritja a légzőszerveket és előmozditja az étvágyat. Mindennemű hurutban szenvedők részére való-ságos mentőszér. Kapható a gyógyszer-tárakban.

— **A Dr. Richter-féle Liniment. Caps. comp. (Horgony-Pain-Expeller)** igazi, népszerű háziszerré lett, mely számos családban már több mint 36 év óta mindig készletben van. Hátfájás, csipőfájdalom, fejfájás, köszvény, csúznál stb.-nél a Horgony-Linimenttel való bedörzsölések mindig fájdalomcsillapító hatást idéztek elő; sőt járványkornál, minő: a kolera és hányóhasfolyás, az altestnek Horgony-Linimenttel való bedörzsölése mindig igen jónak bizonyult. Ezen kitünő háziszér jó eredménnyel alkalmaztatott bedörzsölésképpen az influenza ellen is és üvegekben: á 80 fillér, 1 kor. 40 f. és 2 korona a legtöbb gyógyszer-tárban kapható; de be-

FERENCZ JÓZSEF KESERÚVIZ

„AZ EGYEDÜLELISMERT KELLEMES IZÚ TERMÉSZETES HASHAJTÓSZÉR.

— LERAKAT: ID. MISSELBACHER J. B. CZÉGNÉL GYULAFEHÉRVÁT. —

vásárlás alkalmával tessék határozottan: Richter-féle (Horgony-Pain-Expellert) kérni, valamint a „Horgony“ védjegyre és a Richter cégjegyzésre figyelni és csak eredeti üveget elfogadni.

— **Gazdáltnak nyeremények.** A legutóbb kiadott hivatalos kimutatás szerint a Jásziv sorsjegyeknél 16600 db. olyan nyeremény van, a melyért még nem jelentkeztek, nyilván azért, mivel e sorsjegyek tulajdonosai nem tudják, hogy sorsjegyük ki van már huzva. Így van ez a többi sorsjegynél is és mivel ezek a nyeremények elévülnek, mondhatni, hogy sok millióra menő vagyon pusztul el azért, mert a sorsjegybirtokosok nem elég gondosak, és nem jártnak megbízható sorsolási lapot. Ennélfogva, a kinek sorsjegyei és egyéb értékpapirjai vannak, arra nézve rendkívül fontos egy megbízható sorsolási lapnak a járátása. Ilyenként ajánlható a „Pénzügyi Hírlap“, amelynek sorsolási mellékletét a „Pénzügyi Útmutató“-t a nagymélt. m. kir. belügyminiszter, mint teljesen megbízható szakközlönyt, a nagymélt. m. kir. pénzügyminiszter mint szakértelemmel és pontosan szerkesztett közlönyt hivatalosan ajánlott. A lap előfizetői a januári számmal ingyen kapják a Pénzügyi és Tőzsdei Évkönyvet, amely sok hasznos tudnivalón kívül, tartalmazza a kezdettől fogva az 1905. év végeig kihuzott, de kifizetés végett bemutatni elmulasztott sorsjegyek, kötvények és záloglevelek hiteles kimutatását, úgy hogy e könyvből bárki azonnal megláthatja, ki van-e sorsjegye huzva, vagy nincs. A „Pénzügyi Hírlap“ előfizetési ára egy évre, a Pénzügyi Útmutatóval és a Pénzügyi és Tőzsdei Évkönyvvel együtt 5 korona, amely postautalványon küldendő be a kiadóhivatalba, VII., Kerepesi ut 44. szám.

— **Karácsonyi és ujévi üdvözlő kártyák a legdúsabb választékban egyedül csak Papp György könyvnyomtatójában kaphatók.**

— **Müller J. és Fia** kelmefestő és vegytisztító gyári fiókjának lapunk mai számában közölt hirdetésére e helyen is felhívjuk a t. olvasó közönség b. figyelmét.

— Orvosi körökben már rég ismert tény, hogy a **Ferencz József keserűvíz** valamennyi hasonló vizet, tartós hashajtó hatása és említésre méltó kellemes ízével fogva, már kis adagban is tetemesen felülmulja. Kérjünk határozottan **Ferencz József keserű vizet.**

Kakao és csokoládé kedvelők figyelmébe:

Hoff János-féle

Kandol-Kakao

a legesekelebb zsirtartalmu, azért igen könnyen emészthető, soha sem okoz székrekedést, mindazáltal ritka finom íze mellett kiválóan olcsó.

Valódi csakis Hoff János névvel és az oroszán-védjeggyel.

Csomagok à 1/4 kgr. 90 fillér
à 1/2 kgr. 50
Mindenütt kapható.

Szerkesztői üzenet.

Haladni vágyóknak. Helyben. Ön névtelenül kérdezősködni nálunk és kér tőlünk szerkesztői üzenetet. Talán fél tőlünk, mert érdekelt fél vagyunk? Lám milyen rosszul ismerik az embert. Biztosítjuk, hogy békés természetű és békésen tanácskozó emberek ellen soha még csak egy ingerült hangot sem ejtettünk, sőt iparkodtunk és iparkodunk a dologban kielégítő megoldást létesíteni. Azt kérde, mit lehetne tenni a Belsőimár-utca mai helyzetének javítására? Belátok a kérdés velejébe, mert ön úgy akarja kérdeni, hogy nem lehet-e a sarok épület vízlevezetését másfelé terelni? Lám-lám, ha önök érdekelt felek ugyanezt az építkezéskor kérdezték volna a helyett, hogy minden módon ártani és boszantani akartak: úgy ma a víz egészen más irányban folya le, mert hiszen a birtokos ismeretlen volt a helyzettel s nem tudta, hogy tervnek és berendezkedésnek mi lesz a következménye. Ma a birtokos borsón meg nem forgathatja a házát s a rendőrségi felvétel is megállapíthatja, hogy a birtokos nem oka a helyzetnek, hanem oka az, hogy a csatornázás nem másfelé van irányítva s hogy a terv, melyet az építkezéskor a birtokos az építkezési hivatalnak bemutatott, kifogástalannak találtatott. Ezeknél fogva ezt a baj-vagy úgy lehetne megszüntetni, ha a Belsőimár-utca csatornáját nak sokkal nagyobb esést adnak, vagy úgy, ha a szöglet épület folyókájától a Korona-utca felé vezető csatornázást eszközölnének. Erre a munkára azonban most hamarjában pénz nem a város nem ad, sem az utca lakossága nem hajlandó adni. Nincs tehát más mód a segítségre, mint az, hogy az utca lakossága legalább kétnaponként söpörje össze a piszkot a folyókából is halmokba és eszközölje ki, hogy a szeméthordó szekerek el is vigyék. Ekkor t. i. a saroképület vize a folyókát tisztán találja és befoly anélkül, hogy sarat csinálna. Nincs a világban olyan rendőrség, amely most már betilthassa a saroképület birtokosának, hogy a vizet és viz-nemű anyagot az utcára ne bocsássa. Egyebekről máskor.

Sz. 7887—1905. tlkvi.

Arverési hirdetmény kivonat.

A gyulafehérvári kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Bobes Stefan koncezi lakos végrehajtónak Galatia Juonné sz. Reheveán Anna kutfalvi lakos végrehajtást szenvedő ellen 150 kor. tökekövetelés és járuléka iránti végrehajtási ügyében a kutfalvi 1888. számú telekjegyzőkönyvben A + 1—4. rszám, a kutfalvi 164. sztkvben A + 5., 8—11. rszám. alatt foglalt ingatlanokra összesen 612 kor. becsárban az árverést elrendelte és hogy a fenn megjelölt ingatlanok **1905. évi január hó 2-án** d. e. 9 órakor Kutfalva községhez tartozó nyilvános árverésen a kikiáltási áron alól is elfognak adatni.

Árverezni szándékozik tartoznak az ingatlanok kikiáltási árának 10%-át készpénzben, avagy az 1881. LX.

t.-cz. 42. §-ában előírt árfolyammal számított és az 1881. november 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyminiszteri rendelet 2. §-ban kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy annak az 1881. LX. t.-cz. 170. §-a értelmében a bíróságnál történt előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

A kir. törvényszék telekkönyvi hatósága.

Gyulafehérvárt, 1905. évi október. hó 18-án.

A kivonat hitelességét igazolja:

Bohuezky János kir. tlkvi kiadó.

Sz. 8056—1905. tlkvi.

Arverési hirdetmény kivonat.

A gyulafehérvári kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy dr. Grassser Károly szászsebesi ügyvéd által képv. Szászsebesi Tpkpéntár mint részv.-társaság végrehajtónak özv. Galatie Józsefné szül. Munteán Anna kutfalvi lakos végrehajtást szenvedett ellen 100 korona tökekövetelés és járuléka iránti végrehajtási ügyében a kutfalvi 205. sz. tlkvb. A + 1., 3., 4., 13., 14., 15., 18., 19., 20., 21., 23., 24., 25., 27., 28. rndsz. alatti ingatlanokra összesen 1363 korona becsárban az árverést elrendelte és hogy a fenn megjelölt ingatlanok **1906. évi január hó 30-ik** napján d. e. 9 órakor Kutfalva községhez tartozó nyilvános árverésen a kikiáltási áron alól is elfognak adatni.

Árverezni szándékozik tartoznak az ingatlanok kikiáltási árának 10%-át készpénzben vagy az 1881. évi LX. t.-cz. 42. §-ban jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi nov. 1-én 3335. sz. alatt kelt I. M. rendelet 8. §-ban kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, vagy az 1881. évi LX. t.-cz. 170. §-a értelmében a bíróságnál történt előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

A kir. törvényszék telekkönyvi hatósága.

Gyulafehérvárt, 1905. évi november hó 27-én.

A kivonat hitelességét igazolja

A kir. tlkvi kiadó.

Sz. 662—1905. végrh.

Arverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a gyulafehérvári kir. járásbíróság 1905. évi Sp. I. 522/3. számú végzése következtében dr. Mayer Ödön ügyvéd által képviselt Bucserzán Vaszilie és t. javára Totoján György és társa ellen 150 kor. s. jár. erejéig kielégítési végrehajtás utján lefoglalt és 2000 kor.-ra becsült következő ingóságok, u. m.: teljesen felszerelt gőzcséplőgép jó állapotban nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a gyulafehérvári kir. járásbíróság 1905. évi Sp. I. 522/2 számú végzése folytán 150 kor. tökekövetelés, és jár. erejéig. Kisfaludon, alperes. Totoján Joachim lakásán leendő eszközölésére **1905. évi december hó 22-ik** napjának délutáni 3 órája határidőül kitűztetik és ahhoz a venni szándékozik ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-cz. 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek, szükség esetén becsáron alul is elfognak adatni.

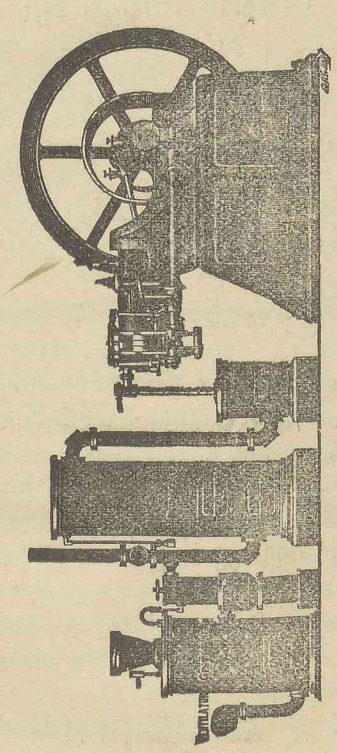
Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le és felülfoglaltatták s azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t.-cz. 120. §. értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Gyulafehérvárt, 1905. évi dec. hó 5. napján

German kir. bir. végrehajtó.

Eredeti OSERS és BAUER motorok
BUDAPEST, VI., Podmaniczky-utca 18.

Motorgyár és vasöntőde: Bécs.
Benzin- és petróleum-motorok és locomoblok, szivó-gáz-motortelepek 2—3 fill. üzemköltséggel. — Kézzelvezetői fejtételek. — Elsőrangú gyártmány. — Költségtérítés és árjegyzék ingyen.

György lovag védjegye.

Hála Istennek

vágytalanság, influenza, kolika, láz, csúsz, köszvény, fej- és fogfájásban szenvedőknek. 84.741 elismerővel bizonyítja ezt. 12 kis vagy 5 nagy üveg 4 kor. 50 fill. bértmentve. Minden ill. rendeléshez 1 üveg ingyen lesz mellékelve pontos használati utasítással. Szétküldi az egyedüli kisközt: Városi gyógyszerár Temesvár, Szent-György-tér 536.

Ezen háziszser ne hiányozzon egy családnál sem.

György lovag védjegye.

PLÉSA GUSZTÁV

úri és női fodrász terme

GYULAFEHÉRVÁRT, Novák Ferencz-tér 7. sz.

Üzletnyitás!

Alólírott van szerencsém tisztelettel értesíteni a n. érd. közönséget, hogy Gyulafehérvárt, a Novák Ferencz-téren 7. sz. alatt egy minden igényt kielégítő

uri és női fodrász-termet

rendeztem be, melyben a legnagyobb figyelemmel teljesítek borotlást, hajvágást, hajszűtést és egyszerű és ékes fésüléseket.

Elfogadok házi munkát is jutányos árban havi bérlet mellett.

A n. é. közönség becses pártfogását kéri

tisztelettel

PLÉSA GUSZTÁV,

uri és női fodrász.

STATIN R. czukrászdája

GYULAFEHÉRVÁRT.

A közeledő Karácsonyi ünnepekre ajánlom az idén is nagy választékú **karácsonyfa bonbonokat és süteményeket** darabja 2 fillér, 120 drb. 2 korona és darabja 4 fillér, 60 drb. 2 kor. Évekig tartó **karácsonyfák papírból**, diszített és diszitetlen angyalok, boa, üvegűz stb. stb. Nagy választék csinos Bonbonok finom bonbonokkal, melliczokorkák ára 20 fillér dobozonként. Finom torták, sütemények és theasütemény. Mindig friss saját gyártmányu.

Kétféle kenyér, tejkenyér, mákos- és diós kifli, valódi pozsonyi módra.

Uj! Csodagyertyák. Uj!
Karácsonyfa hó és asbestvatta.

Ajánlom a n. é. közönségnek magát idejében előre ellátni.

Kiváló tisztelettel

Statin Róbert,

czukrász.

Ügynökök

kerestetnek a „Pesti Hazai Első

Takarékpénztár (az ország legna-

gyobb takarékpénztára) által kibocsátandó

új sorsjegyek törvényesen kiállított rész-

letiveinek eladására. Ezen sorsjegyek

játékterve utólrhetetlen. Évente 3 hu-

zás 600.000, 4000.000, 300.000, 200.000 ko-

ronás főnyereményekkel és sok melléknye-

reménnyel.

Magas jutalék és jutalomdíj!

Sikeres működésnél esetleg havi fizetés.

Anyag miatt forduljanak

DIRNFELD TESTVÉREK bankházához

Alapítva 1835-ben.

Budapest, IV., Váci-utca 2.

Aláírási előjegyzéseket ezen sors-

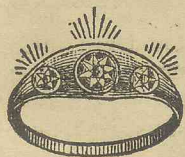
jegyekre készpénzfizetés ellenében már

most elfogad

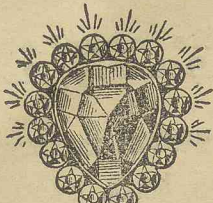
Dirnfeld Testvérek bankháza Budapest, Váci-u. 2.

Egy tanoncz felvétetik
Statin Róbert-féle czukrászdájában.

Elragadó karácsonyi ajándékok!

Nr. 611.
Ezelőtt 4 frt most 1 frt.

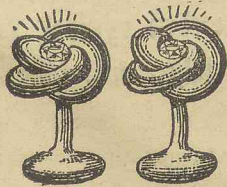
Nr. 1415.
Ezelőtt 4 frt most 1 frt.

Nr. 200.
Ezelőtt 4 frt most 1 frt.

Nr. 609.
Ezelőtt 4 frt most 1 frt.

Nr. 406.
Ezelőtt 4 frt most 1 frt.

Taits-féle Gyémántok

czélszerű, elegáns, tűzragyogó

a legfinomabb utánzat (imitatio) a föld kerekiségén

A fény állandóságaért jótállást vállal. Ezen utánzatokat lehet mosni, tisztítani, mint bármely valódi gyémántokat. A gyémántfoglatok (keretek) tartósságaért szintén jótállást vállal.

Ezen ékszertárgyak a leghasznosabb

ünnepi és alkalmi ajándékok

bámulatos olcsó árak mellett, csak

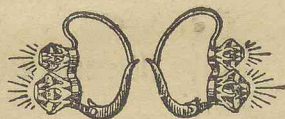
1 frt. - ezelőtt
darabonként
v. páronként 4 frt.

Postai megrendelések pontosan és gondosan lesznek kielégítve. Minden itt látható ékszertárgy 1 frt. 30 kr. előleges beküldése vagy 1 frt. 30 kr. utánvétel mellett ajánlva küldetik. A 30 kr. postadíjjal esetleg két vagy több tárgy is küldhető.

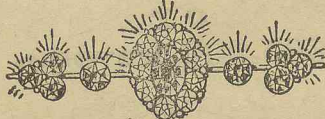
Megrendelésnél szíveskedjék két számot is jelezni, hogyha esetleg az egyik már raktáron nem volna, úgy a másik számú tárgy lenne küldhető. Árjegyzék és újbósság mértékkártya ingyen és bérmentve küldetnek. Nem tetsző tárgyak készséggel és díjmentesen kicserélhetnek.

Taits-féle Amerikai Gyémánt Palota

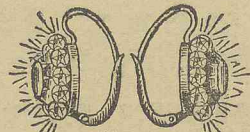
Wien — I., Kärtnerstrasse 3. — Wien.

Nr. 1904/a.
Früher 4 Fl. jetzt 1 Fl.
Ezelőtt 4 frt. most 1 frt.

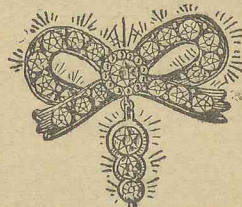
Nr. 1202.
Früher 4 Fl. jetzt 1 Fl.
Ezelőtt 4 frt. most 1 frt.

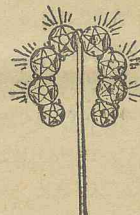
Nr. 1910/a.
Früher 4 Fl. jetzt 1 Fl.
Ezelőtt 4 frt. most 1 frt.

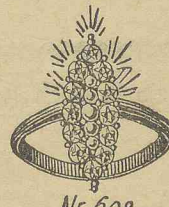
Nr. 601.
Ezelőtt 4 frt. most 1 frt.

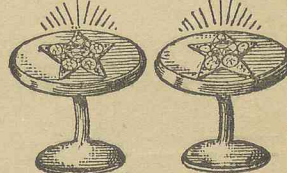
Nr. 1410.
Ezelőtt 4 frt. most 1 frt.

Nr. 214.
Ezelőtt 4 frt. most 1 frt.

Nr. 608.
Ezelőtt 4 frt. most 1 frt.

Nr. 405.
Ezelőtt 4 frt. most 1 frt.

Óh jaj!

Megfojt ez az átkozott köhögés.

Köhögés, rekedtség és elnyálkásodás ellen gyors és biztos hatásuk

Egger mellpasztillái,

az étvágyat nem rontják és kitűnő ízűek.

Doboza 1 korona és 2 korona.

-- Próbadohoz 50 fillér. --

= Fő és szétküldési raktár: =

„Nádor“ gyógyszertár

.. Budapest VI., Váci-körút 17. szám. ..

Kapható:

Gyulafeh évrvt Fröhlich Gyula, Nagy Endre, Storfer Leó gyógyszertárakban.
Nagyenyeden Albert J. örök., U. Kováts József gyógyszertárakban.

Éljen!

Egger mellpasztillái csakhamar meggyógyított!

Mielőtt oltványszükségletét fedezi

kérjen árjegyzéket az

ERDÉLYI

első szőlőoltvány-telepről

.. Medgyes, Nagyiküllő megye. ..

Tulajdonosa:

AMBROZI MIHÁLY

szőlőbirtokos,

az erd. sz. gazd. egyesület szőlészeti szakosztály elnöke.

Minden küldeményhez egy képes mivelési utasítás a „Vinczellér barátja“ mellékeltek.

Csak első osztályú oltványok kerülnek eladásra.

A kőbányai első magyar részvény serfőzöde világhírű világos és barna márciusi, királyi, duplamárciusi és udvari sörei valamint

Bürger Albert

marosvásárhelyi serfőzdejének elismert kitűnő minőségű márciusi, korona és bajor módon főzött sörei kaphatók úgy hordókban, valamint palaczkokban is

Bürger Albert sörraktárában

az első magyar részvény serfőzöde főraktára Gyulafehérvárt.

A palaczk sörök kívánatra paszteurizáltak, a mi által a palaczkosör több hónapon keresztül kristálytisztán jég nélkül eltartható, amely körülmény kicsiny fogyasztással bíró kocsmárosok valamint magánfogyasztók részére is kiváló fontossággal bír.

A legfigyelmesebb és legpontosabb kiszolgálás.

Védjegy:

„Horgony“

A Liniment. Capsici comp.,
a Horgony-Pain-Expeller pótléka

egy régiónak bizonyult háziszser, mely már több mint 36 év óta legjobb fájdalomcsillapító szernek bizonyult közönségnél, csúznál és meghűléseknél bedörzsölés-képpen használva.

Figyelmeztetés. Silány hamisítványok miatt bevásárláskor óvatossá legyünk és csak olyan üveget fogadjunk el, a mely a „Horgony“ védjeggyel és a Richter cégjegyzéssel ellátott dobozba van csomagolva. Ára üvegekben 80 fillér, 1 kor. 40 f. és 2 korona és úgyszólván minden gyógyszerárban kapható. — Főraktár: Török József gyógyszerésznél, Budapesten.

Richter gyógyszerárát az „Arany oroszlánhoz“, Prágában. Elisabethstrasse 5 neu. Mindennapi szétküldés.

MÜLLER J. és FIA

— Kélmé-festő, Vegy-tisztító és fehérnemű-gőzmosó gyári fiókja —
Főtér, a zárdá-épülettel szemben. GYULAFEHÉRVÁR, Főtér, a zárdá-épülettel szemben.

Tisztelettel van szerencsénk a n. é. közönség szives tudomására adni, miszerint 1854. év óta fennálló és legjobb hírnévnek örvendő

gőz-kélmé-festő és vegytisztító-gyárunkat

egy a mai kor igényeinek megfelelő legmodernebb gépezetekkel felszerelt

fehérnemű gőzmosódával

bővitettük ki, hol a fehérneműk, de főleg férfi-ingek, gallérok, kizelők stb. stb. vegytisztta szapannal minden maró anyag kizárásával hőféhéren mosatnak és fényeztetnek.

Vegyileg tisztítunk és festünk mindennemű férfi-, nő- és gyermek-ruhákat, őszi és téli kabátokat egészben minden bontás nélkül, függönyöket, csipkéket, himzéseket, butorszöveteket stb. stb.

A nagyérdemű közönség eddigi irántunk tanúsított bizalmát megköszönve, kérjük további nagyrabecsült megbízásait és szives pártfogását

kiváló tisztelettel

Müller J. és Fia.

Hillinger-testvérek-féle csemegeüzlet Gyulafehérvárt.

Van szerencsénk a nagyérd. közönség becses tudomására hozni, hogy csemegeüzletünkben a karácsonyi és újév ünnepi időny alatt mindig frissen érkezett áruk, ugymint hideg felvágottak, debreczeni füstölt kolbász és osászárhus, ugyszintén friss konzervek, nevezetesen Keleti tengeri halak, Haltekeresek, Angolnák, Sardiniák, Pisztrángok, Füstölt halak, különféle finom theák szabadon kimérve, felülmulhatatlan fajták a legolesőbb árban kaphatók.

Kizárólag a legjobb és legizlésesebb Schmid-féle theasütemény és csak a legjobb fajtájú Rum, Likör, Cognac, Scherry, Malaga és Madeira a Continental bodegából.

MAGYAR és FRANCZIA PEZSGŐK.

Sakodalmak és ünnepélyek alkalmával megrendeléseket halak elkészítésére házhoz szállítva elfogadunk.

Naponta friss Chamel-féle Prágai sonka.

Friss Dunahal minden csütörtökön hapható.

Karácsonyi ajándékok, karácsonyfa-diszek nagy választékban kaphatók.

A nagyérd. közönség becses pártfogását kérve maradunk,

kiváló tisztelettel

HILLINGER Z.

Még csak néhány napig.

Huzás már 1905. évi december 28-án

Magyar királyi

jótekonyczélú államsorsjáték.

Főnyeremény 150.000 korona,
Az összes nyeremények összege 365.000 korona.

Egy sorsjegy ára négy korona.

Sorsjegyek kaphatók a magy. kir. lottójövedéki igazgatóságnál Budapesten (Vámpalota), valamennyi posta-, adó-, vám- és sóhivatalnál, az összes vasuti állomásokon s a legtöbb dohánytözsdében és váltóüzletben.

Magy. kir. Lottójövedéki igazgatóság.

5 korona
esetleg több kereset naponta.

Házimunka kötőgép-társaság.
Mindkét nembeli egyének keresetnek gépeinken való kötésre!!
Egyszerű és gyors munka egész éven keresztül otthon.

Előismeret nem szükséges. Távoltság nem határoz és mi eladjuk a munkát.

THOS. WHITTICK & CO.

Prag. Petersplatz 7-182.

Értesítés.

Van szerencsém a n. érd. helybeli és vidéki n. érd. közönséget értesíteni, hogy számos év óta fennálló

női divat üzletemet egyesítettem az Utry-féle házban lévő **WEISZ és ROZNER**

férfi divat üzlettel s azt saját cégem alatt fogom vezetni.

Egyesített üzletemben mindig a legjobb és a legújabb divat szerinti izléses cikkek lesznek raktáron tartva, s valamint eddig úgy a jövőben is teljes erőmből igyekezni fogok mélyen tisztelt vevőimnek becses bizalmát szolid árral és pontos kiszolgálásommal kiérdemelni.

A régi üzletemben levő árukat, míg a készlet tart, tetemesen leszállított árban kiárusítom.

A t. vevőközönség becses pártfogását kérve, maradok tisztelettel

Rozner Lázár,
női és férfi divatáru kereskedő Gyfvárt.

Régi üzletem berendezése eladó, az üzlethelyiség kiadó.

Villamos és gőzerőre berendezett gyár

távrolról sem képes oly olesón finom és jó hangszert szállítani, mint

Reményi Mihály

a magyar királyi zene-akadémia házi hangszerkészítője, azért ne vásároljon semmiféle hangszert legyen az hegedű gordonka, cimbalom, harmonium, harmonika, fa- vagy rézfúvóhangszer, húr stb. stb., míg Reményi legújabb ábrákkal ellátott képes árjegyzékét át nem olvasta, mely ingyen és bérmentve küldetik Budapestről Király-utca 58. Zenekarok teljes felszerelése a legolesőbb árakon. Külön költségvetés díjtalanul.

Kivitel a világ minden részébe nagyban és kicsinyben. Zongorák és cimbalmok javítása és hangolása. Az összes hangszerek javítása szakszerűen és olcsón.

SÖMÖRBETEGEK

olyanok is, kik sehol gyógyulást nem találtak, kérjenek prospektust és hiteles bizonyító-leveleket teljesen ingyen

ROLLE C. W. gyógyszerész

Altona-Bahrenfeld (Elbe)

Ka köszvényben, reumában szenved, ne kísérletezzon semmiféle szerrel, hanem vegyen egy üveg **Dr. Flesch-féle köszvény-szeszt**

mely csúzt, köszvényt, reumát, kéz-, láb-, hát- és derékfájást, kezek és lábak gyengeségét, ütést, erőltetés, rándulás, fízamodásból származó fájdalmakat és daganatokat biztosabban gyógyít, mint bármely más külső vagy belső gyógyszer. Hatása a legrövidebb idő alatt észlelhető, még a legrégibb bajoknál is, melyeknél sem fürdő, sem gyógyszer nem használt. Kapható a feltalálónál és egyedüli készítőnél:

Dr. Flesch Emil „Magyar Korona” gyógyszerárában Győr, Baross-ut 24. szám.

1 és fél decziliteres üveg ára 2 korona. Huzamosabb használatra való „Családi” üveg ára 5 korona, 8 kis, vagy 2 „Családi” üveg rendelésénél bármint utánvétellel küldjük.

A hires Angyal készítmények:

Angyal-köszvény-szesz (egy üveg elhasználása után biztos hatás) üvege 2 kor.

Angyal-kenőcs (bőrviszketeg, bőrkütiés ellen) téglje 3 K.

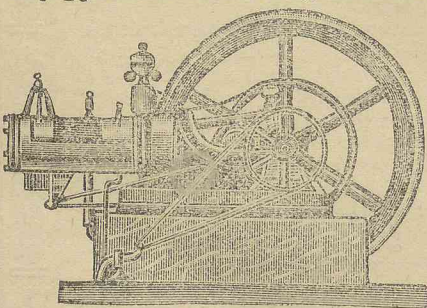
Angyal-fagyszesz (fagydagánatok ellen) üvege 2 kor.

Számtalan hálalevél. — Raktár Ausztria-Magyarországon részére az egyedüli készítőnél:

Angyal-gyógyszertár Halvanban.

Postai szétküldés naponta!

Árjegyzékkel és felvilágosítással

ingyen és bérmentve szolgálók.

Halász Ödön Gyulafehérvárt

az Agrária magyar gépforgalmi részvénytársaság erdélyrészi vezérképviselője.

Képviselési eszközök: Gőzeséplőgépek. Benzineséplőgépek. Gőzmalmok. Benzinmotoros malmok. Szívógenerátorgáz berendezések. Vetőgépek. Ekék. Járgányos cséplők. Továbbá mindenféle gazdasági gépek és műszaki cikkek.

Agrária (Ásványi szabadalmú) kukoricza szártépő készülék (Fontos találmány a takarmányozás terén) erdélyrészi kizárólagos vezérképviselője.